

Драпак Тетяна

(науковий керівник: к. е. н., доцент кафедри менеджменту та публічного управління Котис Н.В.)

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ

У результаті демократичних перетворень, що відбулися на теренах нашої країни, настає час змін у площині реалізації управлінської діяльності. Для України сьогодні є актуальним використання зарубіжного досвіду побудови і функціонування системи публічного управління, що прискорить процес реформування існуючої системи державного управління та досягнення рівня європейських держав, на які орієнтується країна у своєму розвитку.

Публічне управління – це практичний, організуючий і регулюючий вплив держави на суспільну життєдіяльність людей з метою її впорядкування, збереження чи перетворення. Зміст публічного управління передбачає взаємозв'язок державного управління з поняттям "справа народу", тобто такою формою правління, де народ, громадяни беруть участь в організації та здійсненні державної влади безпосередньо або через суспільно-національне представницьке зібрання – парламент. Система публічного управління – сукупність спеціалізованих суб'єктів і процедур управлінського впливу, яка забезпечує існування соціуму в рамках визначеної території та організована навколо інституціоналізованого центру і виконує більшу частину координаційної діяльності, розподіляє управлінські функції та гарантує їх виконання [1].

Публічне управління передбачає функціонування універсального організаційно-правового механізму виявлення, узгодження і реалізації суспільних потреб та інтересів на основі використання різних правових засобів, формування суб'єктивних прав та обов'язків учасників суспільних процесів, переведення їхніх зв'язків та стосунків у конкретні правовідносини [2]. Досягнення високої ефективності державного управління полягає в удосконаленні його правового забезпечення та перенесенні досвіду зарубіжних країн на національне публічне управління, що перспективно позначиться на його розвитку. Тому варто переглянути законодавчу базу у сфері державного управління, урахувавши існуючий досвід розвинених країн західних демократій, які за короткий термін досягли певних результатів.

Міжнародний досвід щодо модернізації публічного управління доводить, що досягнення ефективності у такому реформуванні можливе лише завдяки розробці концептуальних засад, що відповідають сучасним вимогам та перспективам розвитку суспільства. Основними концептами такого реформування є: невтручання органів влади в життєву сферу суспільства; мінімізація регуляторного впливу на бізнес середовище; зміна вектору діяльності органів виконавчої влади з адміністративно-розпорядчого на

сервісне із дотриманням принципу верховенства права; упорядкування важелів впливу за соціально-важливими процесами для органів виконавчої влади, коли це необхідно та виправдано [3, с. 14-15].

Концепція публічного управління повинна ґрунтуватися на реальних демократичних цінностях правової держави, запровадженні нової ідеології, у якій пріоритетним є реалізація прав і свобод громадян у спільній діяльності з державними інститутами. Метою концепції публічного управління має стати поетапне формування сучасної, ефективної та результативної системи державного управління, яка дасть можливість Україні стати на один рівень з країнами розвиненої демократії.

На жаль, на процес удосконалення діяльності державних інститутів, у тому числі на становлення публічного управління, впливають різні зміни загальнополітичної системи, що відбувається внаслідок виборів різних рівнів (вибори до Верховної Ради України, вибори Президента України, вибори до місцевих органів влади). Враховуючи досвід розвинених країн західної демократії, слід зосередитись на розробленні стратегії розвитку України на найближчих десятих роках, унеможлививши її перегляд під тиском політичної кон'юнктури.

Вдосконалення діяльності державних інститутів дасть змогу громадянському суспільству брати участь у прийнятті управлінських рішень. Необхідно наблизити владу до громадян, надавши їм можливість на практиці реалізовувати свої права. У системі демократичного правління значна роль належить місцевому самоврядуванню. Воно є тією сферою публічної діяльності, у якій може взяти участь кожен громадянин. Провідним принципом самоврядування є організаційне і функціональне відокремлення його органів від структур державної влади, де взаємовідносини регулюються лише законом.

Тому розроблення та впровадження концепції публічного управління як прояв політичного процесу, у якому влада вже не концентрується в центрі, відбувається через децентралізацію (перерозподіл владних повноважень). Влада повинна розподілятися у широкому інституціональному вияві від урядових структур до органів самоврядування, а також суспільства, з його неурядовими організаціями через створення публічної сфери, де процес – взаємодія влади і громадянина – забезпечує рівні інтереси всіх суб'єктів діяльності. Світовий досвід спонукає до пошуку такої моделі територіальної організації влади, яка б відповідала сучасним демократичним вимогам і забезпечувала права і свободи громадян, задоволення їх побажань у наданні якісних та ефективних управлінських послуг.

Перспективними напрямками подальшого дослідження є пошуки інших чинників і механізмів становлення та розвитку публічного управління в Україні, які можуть бути як запозичені, так і побудовані на національних традиціях українського державотворення. В подальшому буде продовжено

дослідження особливостей систем провідних зарубіжних країн та виокремлення позитивних характеристик, які можливо використати для удосконалення вітчизняної системи публічного управління на місцевому рівні.

Використані джерела

1. Нижник Н. Р. Публічна влада та управління: принципи механізми реалізації: монографія / За заг ред. Н.Р. Нижник. – Чернівці : Технодрук, 2008. – 432 с.
2. Молошна О. Л. Особливості формування державно-службових відносин в умовах становлення системи публічного адміністрування в Україні / О.Л. Молошна // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nads.gov.ua/sub/dnepropetrovska/ua/publication/content/5939.htm?s398224032=b75230b5ab2beed438d3a2f8a518c763>
3. Мельтюхова Н. Зарубіжний досвід публічного адміністрування: метод. рек./ авт. кол.: Н. Мельтюхова, В. Корженко, Ю. Дідок [та ін.]; за заг. ред. Н. М. Мельтюхової. – К. : НАДУ, 2010. – 28с.

Іванишин Адам

(науковий керівник: д.е.н., доцент кафедри менеджменту та публічного управління Васіна А.Ю.)

УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕКОЮ ПРАЦІ В ОРГАНІЗАЦІЇ

Забезпечення безпечних умов праці в організації є важливою управлінською функцією, реалізація якої має базуватись на налагоджених механізмах охорони праці, яка системно охоплює правові, соціально-економічні, організаційно-технічні, санітарно-гігієнічні і лікувально-профілактичні заходи та засоби, спрямовані на збереження життя, здоров'я і працездатності людини у процесі трудової діяльності.

Серед основних завдань, що вимагають першочергового вирішення у процесі формування безпечних умов праці, на особливу увагу заслуговують такі як:

- проектування підприємств, технологічних процесів і конструювання обладнання з обов'язковим виконанням вимог охорони праці;
- знаходження оптимальних співвідношень між різними факторами виробничого середовища, що дозволяє забезпечити мінімум несприятливого впливу їх на здоров'я працівників;
- встановлення, законодавче оформлення визначених норм для виключення кожного з несприятливих або небезпечних факторів, систематичний контроль за їх застосуванням;
- розробка конкретних заходів щодо покращення умов праці та забезпечення її безпеки на основі застосування у виробництві новітніх досягнень науки і техніки;
- застосування раціональних засобів захисту працівників від впливу несприятливих факторів виробничого середовища, а також втілення